

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 129/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. apríla 2009 predbežne prerokoval sťažnosť A. K., T. – V. zastúpeného advokátom JUDr. J. G., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 7 Co/135/2008 z 27. novembra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. januára 2009 doručená sťažnosť A. K. (ďalej len „sťažovateľ“) podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co/135/2008-120 z 27. novembra 2008.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol v postavení odporcu (žalovanej strany) účastníkom občianskoprávneho súdneho konania vedeného pred Okresným súdom Komárno (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 50/2007. Predmetom sporu bolo, či účastníci konania uzatvorili platnú dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „dohoda o BSM“), a posúdenie toho, či účastníci touto uzatvorenou dohodou o BSM obsiahli vyporiadanie všetkého majetku patriaceho do BSM. V tomto konaní bola navrhovateľka úspešná, keď okresný súd vyhovel jej návrhu na zaplatenie 100 000 Sk rozsudkom zo 17. marca 2008. Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie a domáhal sa, aby krajský súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol. Krajský súd však rozsudkom z 27. novembra 2008 napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Podstatou námietok sťažovateľa bolo právne posúdenie postupu a následného rozhodnutia krajského súdu z hľadiska rešpektovania základného práva sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a základného práva na spravodlivé súdne konanie. Podľa tvrdenia sťažovateľa krajský súd pri svojom rozhodovaní neaplikoval platné právo v súlade s bežne zaužívanými postupmi, ale použil svojský arbitrárny výklad zakladajúci sa na ľubovôli, ktorý právne relevantným spôsobom neodôvodnil, takže aplikoval len jednostranný výklad prejavu vôle kopírujúci stanovisko druhej strany v spore.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem uvedeného namietal, že rozhodnutie krajského súdu vychádzalo z nesprávneho právneho záveru, keď žalobe vyhovel, pričom sa vôbec nezaoberal otázkou všetkých vecí patriacich do BSM a veľkosti podielov, ktorými sa zmluvné strany dohody o BSM medzi sebou mali vyporiadať.

Na základe uvedeného sťažovateľ v petite svojej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 7 Co/135/2008-120 zo dňa 27. 11. 2008 došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 7 Co/135/2008-120 zo dňa 27. 11. 2008 sa zrušuje a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným

postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 124/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Sťažovateľ v obsahu sťažnosti namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozhodnutím krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 135/2008.

Podľa názoru sťažovateľa porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočívalo najmä v tom, že postup a rozhodnutie krajského súdu vychádzalo po právnej stránke z neúplného a nesprávneho právneho posúdenia veci, keď v napadnutom rozhodnutí pri výklade jeho prejavu vôle aplikoval nepreskúmateľné výkladové stanoviská, ktoré neodôvodnil a na základe ktorých dospel k záveru odlišnému od jeho skutočnej vôle.

Ústavný súd konštatuje, že o svojevôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný výklad a následná aplikácia zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) zo strany krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, napadnutým rozhodnutím neboli porušené princípy spravodlivého procesu, a preto nemohlo dôjsť ani k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa domáhať sa zákonom ustanoveným spôsobom jeho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na súdnu ochranu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, takže bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). K odopretiu súdnej ochrany preto nedochádza, ak osobe bolo umožnené domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na príslušnom súde za predpokladu, že tento súd vo veci riadne konal a meritórne rozhodol (I. ÚS 62/97).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 13/01).

Podľa názoru ústavného súdu procesný postup všeobecných súdov v predmetnej veci bol uskutočnený zákonom predvídaným spôsobom, a preto aj ústavný súd ho považuje za ústavne relevantný a akceptovateľný.

Ústavou zaručené základné právo na súdnu a inú právnu ochranu vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy pritom neznamená tiež právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom a nemožno ho ani účelovo chápať tak, že jeho naplnením je vyhovieť všetkým procesným návrhom účastníka konania (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96).

Ústavný súd poukazuje aj na normatívnu dikciu čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorej má každý právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Vo vzťahu ku skutočnostiam namietaným sťažovateľom možno dôvodiť, že interpretácia právneho úkonu, t. j. „dohody o BSM“, za použitia výkladových pravidiel podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka ako prejav realizácie zásady voľného hodnotenia dôkazov zo strany súdu v namietanom konaní nevykazuje znaky odchýlenia sa

od požiadaviek legality v rozhodovaní súdnej moci a nemožno ju a priori vnímať ako porušenie označených článkov ústavy.

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že postupom a rozhodnutím krajského súdu nijako nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu garantovaných ústavných práv. Taktiež konanie nevykazuje znaky svojvôle, resp. nie je arbitrárne, čo neumožňuje stotožniť sa s názorom sťažovateľa o nespravodlivosti konania všeobecného súdu konajúceho v jeho veci. Pritom podľa názoru ústavného súdu nemožno opomínať fakt, že samotná nespokojnosť sťažovateľa s postupom konajúceho súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným.

Aj v minulosti už ústavný súd stabilne judikoval, že do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne (napr. I. ÚS 24/00, III. ÚS 53/02), preto nemôže rozhodovať o sporoch súkromnoprávných (tu vlastníckych) tak, ako sa toho domáhal sťažovateľ, ktorý ho obsahom sťažnosti staval do bežnej prieskumnej inštancie krajského súdu.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. apríla 2009